

Élő idegen nyelv - orosz nyelv

A második idegen nyelv tantárgy helyi tanterve

9-12. évfolyam

A Földes Ferenc Gimnáziumban többféle képzési rendszerben tanítjuk a második idegen nyelvet. Működik nálunk hatosztályos, AJTP, NyEK, és négy évfolyamos képzés is, bár a 2020-tól nem tanítunk a hatosztályos képzésben csak egy idegen nyelvet. Másféle haladási tervet igényel mindegyik képzési típus, sikerült évekként elelőtt megvalósítani a sávokban történő oktatást, hogy a hasonló tudású diákok kerülhessenek egy csoportba. Mivel diákjaink tehetségesek és motiváltak, nagy hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra. Tanórán kívüli, szabadon választható formában biztosítja iskolánk a diákoknak a versenyekre való felkészülés lehetőségét, segíti az érdeklődő diákokat abban, hogy alaposabb és tágabb körű ismereteket szerezzenek a német anyanyelvű országok kultúrájáról, ezzel elősegítve nyelvi ismereteik gazdagítását. Ezeken a foglalkozásokon természetesen fejlesztjük kommunikációs készségüket is, ezzel segítséget nyújtunk, hogy a továbbtanulás és munkavállalás során könnyebben megállják a helyüket. Diákjaink rendszeresen részt vesznek különböző országos megyei és városi versenyeken. Ilyenek az OÁTV, OKTV, különböző nyelviskolák által rendezett versenyek /pl. Langwest/ és a város iskoláiban szervezett változatos témájú, sokszor előzetes projektmunkát igénylő versenyek.

Célok és feladatok

A korszerű idegennyelv-oktatás elsődleges célja – a második élő idegen nyelvből is – a tanuló nyelvi cselekvőképességének kiterjesztése. Nyelvtudása segítse, hogy személyes és szakmai életében egyéni céljait elérhesse, saját gondolatait kifejezhesse, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven ismereteket szerezzen, valamint kommunikáljon. A második idegen nyelv tanításánál is törekedni kell arra, hogy a tanuló megismerje és használja a kommunikációs kompetencia tágabb összefüggéseit: a nyelvi elemek, a jel- és szabályrendszerek, valamint a nyelvhasználati stílusok és regiszterek társadalmilag elfogadott változatait.

A második élő idegen nyelv esetén a nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése az alapfokú, felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, és a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.). Mindezek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást, melynek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata.

A második idegen nyelv tanítása a 9-12. évfolyamon szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett anyanyelvi fejlesztésre, annak eredményeire, valamint az első élő idegen nyelv tanulása során szerzett tapasztalatokra, és a kialakult tanulási stratégiákra. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül

a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegennyelv-tanítás tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő szituációkat teremt, amelyekben a nyelvet eszközként hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett előzetes tudásra, képes új kapcsolódási pontok kialakítására, az idegen nyelven megszerzett ismeretekkel pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

Az interdiszciplináris szemlélet mellett a második idegen nyelv tanítása-tanulása szervesen épít az anyanyelvi ismeretekre és az első idegen nyelv tanulása során megszerzett stratégiák alkalmazására, valamint a nyelvek közötti hasonlóságokra és különbségekre.

A hosszútávon fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás kulcsfontosságú szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében.

A nyelvtanuló aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az élethosszig tartó tanulás megalapozásának is. Fejlesztéséhez a második idegen nyelv tanulása során szükség van a már az első idegen nyelv kapcsán megismert tanulási stratégiák további alkalmazására és fejlesztésére, az önálló tanulás megtapasztalásában való útmutatásra, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. Az oktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában feltétlenül szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák egyre inkább képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértse és létrehozza szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen idegen nyelven.

A második élő idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat egy újabb kultúrának, kapcsolatot teremthet a célnyelven beszélőkkel, ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága fejlődik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. Mindezek révén a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű autentikus szöveg, mely a nyelvtanuló számára mind tartalmi, mind pedig nyelvi és kognitív szempontból is releváns. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulóknak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. A nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia, azaz a szövegekkel való munka tudatos fejlesztése. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, hasonlókat létre tudjon hozni, és azokból kinyert információkat fel tudja használni saját céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazva jelennek meg. Ennek értelmében a nyelvtanulót képessé kell tenni arra, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, valamint szövegösszetartó és figyelemvezető eszközöket használjon.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanári és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a második idegen nyelv esetében is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma így erősödhet, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, szívesen használja nyelvtudását, és egyúttal egyre inkább tudatos nyelvhasználó is lesz, aki képes saját hibáit észrevenni, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása az első nyelvhez hasonlóan kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben, akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 12. évfolyam végére a KER szerinti A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás.

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló ismer és egyre tudatosabban használ nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére. Készül továbbá az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális nyelvtanulási forrásokat használ, célnyelvi (könnyített) olvasmányokat olvas, továbbá kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, kommunikációra, közvetítésre, ismeretszerzésre és tudásmegosztásra.

A szakasz végére - témakörtől függetlenül - a második idegen nyelvből a tanuló:

- részt vesz a változatos szóbeli interakciókban és kognitív kihívást igénylő nyelvi tevékenységekben;

- változatos, kognitív kihívást jelentő írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó hangzószövegekben megjelenő információkat;
- kiemel, kiszűr konkrét információkat a nyelvi szintjének megfelelő írott szövegből, és azokat összekapcsolja más iskolai vagy iskolán kívül szerzett ismereteivel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- nyomtatott és/vagy digitális alapú segédeszközt, szótárt használ.

Az egyes élő idegen nyelv kerettantervek felépítése, szerkezete

A második élő idegen nyelv kerettantervben az általános bevezetőt az adott kétéves nevelési-oktatási szakaszban a tantárgy tanítására jellemző specifikumok összefoglalása követi. Ezután az egyes témaköröknél megtalálhatóak a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A kerettanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéődését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával nem kötelező érvényűek.

A témakörök tekintetében a középiskolás korosztály érdeklődési köre az irányadó. Ennek megfelelően a 9-10. évfolyamon a tanulási eredmények 10 témakör köré csoportosítva fogalmazódnak meg, melyek közül nagyobb hangsúlyt kapnak a személyes és környezeti témák, a célnyelvi vonatkozások, valamint az információszerzés és a tudásmegosztás.

A témakörök a két tanulási szakaszban nagyrészt megegyeznek, ám a hozzájuk rendelt tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és javasolt tevékenységek bővülnek. Különbséget a tudomány és technika témakör jelent, mely 9-10. évfolyamon még a tantárgyközi témakör részeként jelenik meg, de a 11-12. évfolyamon már önállóvá válik. Valamennyi téma a valós nyelvhasználathoz kapcsolódik, és a hozzájuk tartozó óraszámok leginkább a súlyozásukra való javaslatok. A tematartományokhoz megadott célnyelvi példák gyűjtőfogalmak, melyek a felsőbb évfolyamokon bővebb, gazdagabb szókincsset jelölnek. A 9-10. évfolyamra, valamint a 11-12. évfolyamra vonatkozó specifikus bevezetők utolsó részében kerülnek felsorolásra azok a nyelvi funkciók, nyelvi struktúrák és elemek, amelyek az adott nevelési-oktatási szakaszra vonatkoznak és amelyeket a nyelvtanulónak témakörtől vagy a választott nyelvkönyvtől függetlenül el kell sajátítania.

A tankönyvek kiválasztásának elvei

Fontos alapelv, hogy nem a tankönyv hivatott meghatározni a nyelvoktatást, hanem a koncepcionális, tanterv-alapon végiggondolt nyelvoktatás megvalósításához kell kiválasztani a megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot.

A tankönyv akkor hasznos eszköze a nyelvoktatásnak, ha mindig az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését célozza, akkor korszerű, ha eleget tesz a Közös Európai Referenciakeretben megfogalmazott és a NAT-ban nevesített nyelvtudási szintek funkcionális nyelvhasználati előírásainak, és akkor jó, ha a tanárnak öröm tanítani belőle, és a tanulóknak öröm tanulni vele. Lényeges szempont lehet a kiválasztásban, hogy a tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak és a magyar nyelvtanuló speciális igényeinek.

Legyen a tankönyv tartalmában és kivitelezésében motiváló, a nyelvtanulás iránt kedvet ébresztő.

Tankönyveink:

Székely András-Székely Nyina: Sag za sagom 1

Székely András- Székely Nyina-Tomori Lajosné: Sag za sagom 2

Időkeret, óraszámok

Éves óraszám: 102 óra (9-11. évfolyam)

84 óra (12. évfolyam)

Hetek száma: 34 hét

28 hét

Heti óraszám: 3 óra

3 óra

Óraterv 9-12. évfolyam				
Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Orosz, 2. idegen nyelv	3	3	3	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK, NYELVI SZINTEK

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1 mínusz	B1
Második idegen nyelv	–	–	–	A1	A2

Élő idegen nyelv: Orosz

Kerettanterv az orosz mint második idegen nyelv tantárgy számára

9–12. évfolyam

Az orosz nyelv tantárgy kerettantervei az **Élő idegen nyelv** kerettanterveinek részeként íródtak, és az ott meghatározott céloknak, feladatoknak, módszereknek és kimeneti követelményeknek megvalósítását részletezik a különböző nevelési és oktatási szakaszokra vonatkozóan.

9–10. évfolyam

Ennek a nevelési-oktatási szakasznak az a fő célja, hogy a tanuló megismerkedjen az orosz nyelv alapvető szerkezetével, alapszókincsével, és előző nyelvtanulási tapasztalatai segítségével a második idegen nyelvből is fejleszthesse kommunikatív és interkulturális kompetenciáját. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett a középiskolában egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat, valamint a jel- és szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének igényét, az ismeretek, a tudás átadásának lehetőségét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint a digitális kompetenciák kialakítását.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Egyre jobban érti, hogy a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás és a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa a használható nyelvtudás. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy a másodikként tanult idegen nyelvet is egyre inkább személyes érdeklődéséhez kapcsolódó, valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve, hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális csatornákon keresztül is. Különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése, és az a többféle értékelési forma, melyek által segítséget és mintát kap önmaga és társai értékeléséhez, megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat kijavítani. Így válik a tanuló egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül is szívesen foglalkozik.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanuló különböző szövegtípusokkal, olvasmányokkal ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során fejlődik szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti A1+ szintet.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók a kétéves szakaszban elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák. A listákban olyan elemek kerülnek megjelenítésre, melyek figyelembe veszik a középiskolások életkori sajátosságait, valamint azokat az élethelyzeteket, melyekben a tanult idegen nyelvet vélhetően használni fogják.

A kommunikációs eszközök csoportosítása a következő:

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

9-10. évfolyam

Nyelvi funkciók az orosz mint második idegen nyelvre a 9-10. évfolyamon

(a zárójelben olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

- dolgok, személyek, állapotok azonosítása, leírás, magyarázat, emlékeztetés (Что это? - Это книга. // Кто это? - Это мальчик. // Кто здесь? - Здесь Анна Павловна. // Какой сегодня день? - Сегодня понедельник. // Не забудь/те дома учебник! - Ладно. Не забуду.)
- információkérés (Где школа? - Вот школа. Вот она. // Когда будет вечер? - Завтра, в понедельник. // Сколько тебе лет? - Мне 12 лет. // Расскажи/те о своей семье. - Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр.)
- igenlő vagy nemleges válasz, információadás (Это книга? - Да, это книга. // Это мальчик? - Нет, это девочка. / Что ты/Вы! Это кукла.)
- kognitív tartalmak kifejezése: tudás, nem tudás, bizonyosság, bizonytalanság (Ты знаешь, где Борис Степанович? - Я знаю, где Борис Степанович./ Я не знаю. / Ой, я не знаю, где он сейчас. // Ты уверен/а, что это правильно? - Да, это совершенно правильно.)

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

- vélemény-nyilvánítás (Я думаю, что .../ Я считаю, что ... / По-моему ... / По мнению моей подруги/мамы ...)
- állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika (Тебе понравился/ понравилось/ась/ись...? /Как ты относишься к ...? - Он/а молодец./ Я в восторге)

- от ... / Я в ужасе от ... / Это было прекрасно/ ужасно./ Это безобразие. / Это возмутительно.)
- valaki igazának az elismerése (Ты прав/а. / Совершенно верно. / Я согласен/согласна с тобой/с вами. / Не спорю.)
 - állásfoglalás elvárása: véleménykérés (Как ты думаешь? / Как Вы думаете?/ Какое твое мнение о .../ Как ты думаешь о .../ Что думает твоя подруга/мама о .../ Как ты относишься/вы относитесь к ...? / Расскажите своё мнение о ...)
 - egyetértés, egyet nem értés, ellentmondás, ellenvetés (Ты согласен/согласна?/ Вы согласны?/ Вы не против? - Правильно. / Совершенно верно. // Ну что ты! Этого не может быть. / Это не так. / Я не согласен с ... / Я против.)
 - értékítélet: érdeklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés (Это хорошо? - Это хорошо./ Прекрасно! // Вы не хотели бы... - Я с удовольствием ... бы. // Вам не хочется... - Нет, мне не хочется/ неохота.)
 - modalitás: akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség (Ты хочешь...? - Да, конечно, хочу./ Ты умеешь... ? - Да, умею... . // Можно мне войти? - Можно. / Пожалуйста. // Нельзя.)
 - szándék, ígéret, terv (Какие у тебя планы на лето? - Я буду/ хочу ... / Я планирую/собираюсь ... // Что ты планируешь на завтра? - Мне хочется... // Пообещай, что... - Я обещаю тебе ...)

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

- rokonszenv, sajnálkozás, ellenszenv (Жаль! Жалко! Очень жаль! // Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. // Я это терпеть не могу.)
- öröm (Я рад/а./ Ой, как я рад/а! / Как хорошо, что ты здесь!/ Вот здорово! Как чудесно!)
- elégedettség (Ладно. Хорошо. / Молодец/молодцы. / Умница. / Всё хорошо. / Всё в порядке.)
- meglepetés (Надо же! / Как хорошо! / Как здорово! / Вот это да! / Вот это сюрприз!)
- tanácsstalanság (Что же мне делать? / Как мне быть?/ Посоветуй/ Дай совет, что мне ...)
- remény (Может быть завтра?/ А всё-таки.../ А вдруг.../ Я надеюсь, что ...)
- bánat, elégedetlenség (Плохо, конечно, что он не пришёл. / Очень грустно/ Как жаль, что ...! /Мы очень жалеем, что...)

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

- felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés (Дайте мне, пожалуйста, карандаш.- Пожалуйста./Вот карандаш.)
- reklamálás (А почему мне нельзя...?/ Исправьте мне... - Хорошо. /Ладно./ Обязательно ...// Это невозможно.)
- javaslat (Пойдём в кино? - Да, пойдём в кино! / Да, пойдём! / Давай.)
- engedélykérés (Можно уйти? / Разрешите мне выйти?)
- engedély megadása, elutasítása (Можно. Конечно. Пожалуйста./ Нельзя./ Ни в коем случае./ Ни за что.)
- tiltás, felszólítás (Перестань!/ Здесь нельзя сидеть!/ Повтори!)

- kínálás, meghívás (Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! / Приходите на вечеринку! - Спасибо. / Большое спасибо. / Спасибо за приглашение. / Приду/придём.)

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

- kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogylét iránt és ezekre reagálás, bemutatás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés (Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер!/ Познакомьтесь, это ... - Очень приятно познакомиться./ Как твои/ваши дела? - Всё в порядке.)
- kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánságok (До свидания! Пока! До завтра! До встречи! // - С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! - Спасибо./ Благодарю за .../ И тебе/вам того же желаю.)
- kapcsolattartás: bocsánatkérés, köszönet és azokra reagálás (Извините, пожалуйста! - Ничего, ничего!// Спасибо. Спасибо тебе за... - Не за что! / Не стоит благодарности.)

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

- párbeszéd: beszélési szándék jelzése (Я хотел/а бы сказать.../ Можно мне что-то сказать.)
- a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskérés, megerősítés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, felkérés lassabb, hangosabb beszédre (Я понимаю. Понятно. Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. // Я правильно понял/а, что...? - Да, ты правильно понял/а.)

Nyelvi elemek, struktúrák az orosz mint második idegen nyelvre

(a zárójelben olvasható orosz nyelvű kifejezések példák)

9. évfolyam

- létezés kifejezése: az 'это' mutatószó (Это книга. Это мальчик.), nemek, élő/élettelen kategóriák (Он/она/оно. Вижу стол/мальчика.), 'есть' + alanyeset, 'нет' + birtokos eset.
- cselekvés kifejezése: az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai.
- birtoklás kifejezése: a birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. А чей birtokos kérdő névmás. A főnevek birtokos esete (книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. У меня есть...). A tagadás rendszerének tudatosítása (у меня нет.../ не было.../ не будет...)
- térbeli viszonyok (направо, налево, прямо, на столе, в машине, в школу, на улицу)
- időbeli viszonyok (Сегодня. Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу. Летом, осенью, зимой, весной. Часто, всегда, никогда.) Az idő kifejezése (Сейчас 2 часа.)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek (1-100), sorszámnevek (1-10.), határozatlan számnevek (много, мало, несколько). Életkor kifejezése (Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет.)

- minőségi viszonyok A melléknevek neme, száma, ragozása. Melléknevek egyeztetése. A какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста.
- modalitás (Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Хочу...)
- esetviszonyok A főnevek neme, többes száma, ragozása. A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előjárószóval és azok nélkül (Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина.) Szabálytalan ragozású főnevek (человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...)
- logikai viszonyok (и, а, но, или, который, где, когда, потому что..., поэтому, или..., или...)

10. évfolyam

(Az újonnan belépő fogalmakat dőlt betűvel jelöltük).

- létezés kifejezése: az 'это' mutatószó (Это книга. Это мальчик.), nemek, élő/élettelen kategóriák (Он/она/оно. Вижу стол/мальчика.), 'есть' + alanyeset, 'нет' + birtokos eset. *A létige múlt és jövő idejű alakjai.*
- cselekvés kifejezése: az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. *Az igék múlt idejű alakjai. Az összetett jövő idő. A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben: Давай/те пойдём в ... A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2. személyben: Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)! Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить*
- birtoklás kifejezése: a birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. А чей birtokos kérdő névmás. A főnevek birtokos esete (книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. У меня есть...). A tagadás rendszerének tudatosítása (у меня нет.../ не было.../ не будет...)
- térbeli viszonyok (направо, налево, прямо, на столе, в машине, в школу, на улицу от..., до..., около..., у..., далеко, близко от... / рядом с..., перед, за, под, над, вверх, вниз / в лесу, в саду, на мосту.
- időbeli viszonyok (Сегодня. Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу. Летом, осенью, зимой, весной. Часто, всегда, никогда.) Az idő kifejezése (Сейчас 2 часа.) *Az idő kifejezése (óra, perc) (пять минут первого, половины третьего) Az idő kifejezés hivatalos formája (вчера, сегодня, завтра/ часто, всегда, никогда, весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год) // До, после, через, ... (тому) назад // A dátum kifejezése (1): évszámok. A dátum kifejezése (2): нар, hónap, év A dátum kifejezése (3) a когда kérdésre.*
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek (1-100) *Tőszámnevek (100 fölött) Az один és a два használata alany- és tárgyesetű főnéve előtt, sorszámnevek (1-10.), határozatlan számnevek (много, мало, несколько). Életkor kifejezése (Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет.) Mértékegységek: 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д. // A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек*
- minőségi viszonyok: a melléknevek neme, száma, ragozása. A melléknevek egyeztetése. A 'какой' kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Hátravetett jelzős szerkezetek (человек высокого роста). *Melléknevek vonzata (рад подарку, знаком с мной...)* // *Állapot kifejezése (Мне холодно, весело. Здесь жарко.)*

- modalitás (Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Хочу...) *А мочь és az уметь igék. Можно-Нельзя Надо/нужно-Не надо/Не нужно Хочу... Собираюсь... Должен*
- esetviszonyok A főnevek neme, többes száma, ragozása. A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány elöljárószóval és azok nélkül (Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина.) Szabálytalan ragozású főnevek (человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...) *Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра... Божье мой! Господи! Аз Этот mutató névmás.*
- logikai viszonyok (и, а, но, или, который, где, когда, потому что..., поэтому, или..., или...

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- adott tématarományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- adott tématarományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- felismeri és használja a legegyszerűbb mindennapi nyelvi funkciókat életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű helyzetekben interakciót folytatva.

A 9–10. évfolyamon az orosz mint második idegen nyelv tantárgy alapóraszám: 204 óra.

A témakörök áttekintő táblázata

Témakör neve	Javasolt óraszám
Межличностные отношения в семье	16
Человек и общество	26
Окружающая среда	30
Школа	14
Образ жизни	32
Свободное время, культура, развлечения	30
Путешествия, туризм	28
Экономика и финансы	16
Дополнительные темы	12
Összes óraszám:	204

A 9–12. évfolyamokra ajánlott témakörök és fogalomkörök egyes elemei újra és újra megjelenhetnek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, és így bővüljenek, mélyüljenek.

A tanévekre bontott javaslatot elsősorban a kerettantervi ajánlások alapján állítottuk össze úgy, hogy minden kerettantervben javasolt témakör tárgyalásra kerül.

Figyelembe vettük azt az igényt is, hogy sok esetben a tanulók a 2. idegen nyelvből érettségit kívánnak tenni. Ezért a téma- és fogalomköröknél az A2 szintet meghaladó tananyagot állítottunk össze. Ettől a tanár a csoport igényeihez igazodva természetesen eltérhet.

TÉMAKÖR: Межличностные отношения в семье

JAVASOLT ÓRASZÁM: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématarományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- üzeneteket ír;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról egyszerű nyelvi elemekkel;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömet, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: знакомства, семейные отношения, друзья
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: непосредственное окружение, место жительства
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: части дома / квартиры, мебель, бытовая техника
- Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka egyénileg (PPT):
 - családfa készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása
 - a lakóhely és környezetének bemutatása
 - a legjobb barát, barátnő bemutatása
- projektmunka csoportban:
 - (plakát készítése): Mit teszünk környezetünk védelme érdekében?

- otthon
- az iskolában
- a lakóhelyünkön
- szóbeli mini-prezentációk: 'Napirendem'+ családtagjaim napirendje, szabadidő
- kérdőívek megalkotása, kitöltése, illetve írásbeli/szóbeli összegzése:
 - 'Különóráink és hobbijaink' (időpont, helyszín stb.)
- Szerepjátékok:
 - Interjú egy híres emberrel az életéről és családjáról
 - Ismerkedés az új osztálytársakkal – kérdések és feleletek

TÉMAKÖR: **Человек и общество**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **26 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- találkozik az érdeklődésének megfelelő, akár autentikus szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon, tanórán kívül is.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: представители государственного сектора и государственной службы, туристы
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные учреждения, рестораны, национальные и международные достопримечательности / городская жизнь / загородная жизнь
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: входные билеты, анкеты, брошюры
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные мероприятия, способы развлечения
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: как давать указания, информацию
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: хобби, развлечения, культура, путешествия, национальный и международный туризм
- A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- szerepjátékok – csapatversenyben: Melyik a legjobb jelenet?
 - gyors étteremben
 - utazási irodában
 - utcán: útbaigazítás kérése és adása
 - 'Я туристический гид по Будапешту / Москве' – helyi látványosságok bemutatása
- prospektus, reklám készítése (étterem, mozi, színház, látványosság)
- ismerkedés a reklámok világával: színek, logók, üzenetek
- internetes kutatómunka
 - a célnyelvi ország és hazánk számokban - rövid bemutatók
 - kvíz játék a célnyelvi országról és hazánkról
- Vitafórum:

- városi és vidéki élet, ki hogyan érvel?
- kérdőív készítése, kitöltése, kiértékelése:
 - a legkedveltebb szabadidős tevékenységek a csoportban, (tv, olvasás, internet, közösségi média, tánc, sport stb.), és miért?

TÉMAKÖR: **Окружающая среда**

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématarományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- üzeneteket ír;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: животные, растения
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природа
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: стихийные бедствия
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: охрана природы, охрана животных, содержание домашних животных
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природные явления, погода
- Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projekt munka egyénileg, (prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása)
 - magyarországi állatkertek és lakóik
 - az árvizek pusztításai Magyarországon és a világban
 - lakóhelyem, környezetem
- internetes kutatás – szófelhő
 - milyen állatok élnek Oroszországban?
 - hol van a legtöbb földrengés és működő vulkán a világban?
- az időjárás különbségei Oroszországban és Magyarországon
- játék
 - állat barkochba
 - kvíz/keresztrejtvény

TÉMAKÖR: Школа

JAVASOLT ÓRASZÁM: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti a szintjének megfelelő, nonverbális vagy vizuális eszközökkel támogatott célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket;
- felkészülést követően röviden, összefüggően beszél az adott tématarományhoz tartozó témákban;
- képet jellemez röviden, ismert nyelvi fordulatok segítségével, segítő tanári kérdések alapján;
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és feladatmegoldás során;
- egyszerű mondatokat összekapcsolva mond el egymást követő eseményekből álló történetet, vagy leírást ad valamilyen témáról;
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak/fordulatok ismétlését vagy betűzését kéri;
- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a tevékenység céljainak megfelelően alkalmazza;
- részt vesz egyszerű szövegértést igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- részt vesz egyszerű szövegalkotást igénylő nyelvórai tevékenységekben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школьный персонал, одноклассники
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школа
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: изучаемые предметы
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: кружки, школьные праздники, школьные традиции, события, внеклассные возможности для изучения языка
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: обучение, внешкольное использование языка, общественные мероприятия, сохранение традиций
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: знание, цели изучения языка
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka: egyéni vagy csoportos

- iskolai szokások, napirend, órarend
- iskolai szabályok
- iskolai öltözködés Magyarországon és Oroszországban
- tantárgyak összehasonlítása a két országban, iskolai időbeosztás összehasonlítása, tanórán kívüli tevékenységek összehasonlítása
- kérdőív készítése:
 - kedvenc tantárgyak, ki miben érzi jónak / kevésbé jónak magát – szóbeli összesítés
- kutatómunka: szótanulási stratégiák – a különböző módszerek bemutatása
- csoportos feladat:
 - szókérdőív alapján mondatalkotás – melyik csoport tudja az összes kérdőívét felhasználni?
 - mi mindent csinál az ideális nyelvtanuló idegen nyelven?

TÉMAKÖR: **Образ жизни**

JAVASOLT ÓRASZÁM: 32 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott témakörben;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- üzeneteket ír;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról egyszerű nyelvi elemekkel;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömet, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókinccs ismerete célnyelven: каникулы
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókinccs ismerete célnyelven: хобби, еда
- A témakörre jellemző alapvető fogalmakra vonatkozó szókinccs ismerete célnyelven: 2-3 főbb ünnephez (pl. Рождество, Пасха, день рождения) kapcsolódó alapszintű kifejezés, állandósult szókapcsolat ismerete
- Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkorának és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása.

TÉMAKÖR: Свободное время, культура, развлечения

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget felhasználja szórakozásra és ismeretszerzésre;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmakkal;
- felhasználja a célnyelvet szórakozásra és játékos nyelvtanulásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő orosz nyelvű, akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Célnyelvi társasjátékok készítése és használata
- Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projektmunkák és bemutatók
 - saját szórakozási szokások
 - kedvenc kulturális élmények
- felmérés készítése és kiértékelése
 - szórakozási szokások az osztályon belül – melyik a legkedveltebb
- egyéni internetes kutatások oroszul különböző témákban (filmek, színészek, együttesek stb.)
- dalszövegek feldolgozása, nyelvi érdekességek felfedezése
- olvasási verseny az osztályon belül
- egy választott könnyített olvasmány feldolgozása
- orosz tinédzser naplóírási minták megismerése, kipróbálása
- e-mailezés oroszul
- közösen választott dal/képregény/film/könyv órai feldolgozása
- csoportchat:

közös online csoport létrehozása, használata - vélemények, rövid blogok írása

TÉMAKÖR: Путешествия, туризм

JAVASOLT ÓRASZÁM: 28 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmet életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan/kooperatív munkaformában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókinccs ismerete célnyelven: туристы, гиды

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: виды транспорта, направления, достопримечательности;
- A témakörre jellemző tárgyra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: памятники, экспонаты, проездные документы, транспортные средства, предметы, используемые во время путешествий, бланки, брошюры
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: отдых в Венгрии и за рубежом;
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: подготовка, планирование поездки, осмотр достопримечательностей
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: самоорганизованные путешествия и организованный отдых по путёвке, культурные различия
- Az utazás és turizmus témakörhöz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus témakörében.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka egyénileg, (prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása)
 - oroszországi látnivalók, nevezetességek
 - Magyarország híres látnivalói
 - Lakóhelyem nevezetességei
 - 'Каникулы моей мечты'
- Projektmunka csoportosan
 - egy osztálykirándulás megtervezése
 - fontos célnyelvi országbeli turisztikai események, fesztiválok
- Internetes kutatómunka
 - útvonalterv Oroszországba, milyen országokon, városokon kell átutazni?
 - különleges közlekedési eszközök a nagyvilágban – képekkel
 - különleges szállodák/szállások
- Szerepjátékok
 - idegenvezető – izgága, kérdésekkel teli csoport
 - szállodai recepció - igényes vagy 'akadémikus' vendég

TÉMAKÖR: Экономика и финансы

JAVASOLT ÓRASZÁM: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális gazdasági témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megért és használ szavakat, szókapcsolatokat a célnyelvi, az életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb gazdasági hírekkel, eseményekkel kapcsolatban;
- megérti és tájékozódásra használja a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi gazdasági és pénzügyi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális gazdasági hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális gazdasági hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Online videók megtekintése
 - hírműsorok
 - aktuális gazdasági eseményekről szóló tudósítások
 - riportok
- Szerepjáték
 - 'néma' videókhoz szövegekészítés és eljátszás
 - TV interjúkészítés egy üzletemberrel
- Internetes kutatómunka
 - egy aktuális gazdasági esemény előzményeiről, részletesebb információkról
 - szókincsfejlesztés a média világához
- Nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv
 - a szalagcímek nyelvezete
 - az újságcikkek stílusa szerkezete
 - különbség egy gazdasági hír írott és szóbeli megjelenésében

TÉMAKÖR: **Дополнительные темы**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **12 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- találkozik a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka:
 - aktuális hírek feldolgozása vizuális eszközökkel
 - képaláírások megfogalmazása
 - időjárásjelentés készítése
- Egy izgalmas sportesemény megtekintése az orosz nyelvű híradóban (pl. úszó VB)
 - szógyűjtés az esemény témájával kapcsolatban
 - lenémított film tanulói kommentárral
- szerepjáték:
 - interjú készítése egy, a hírekben aktuálisan szereplő híres emberrel

A továbbhaladás feltételei

a) hallott szöveg értése: fenti jellegű, kb. 100 szavas szöveg lényegének megértése, fontos információk kiszűrése, a lényegtelenről való megkülönböztetése, ismeretlen nyelvi elemek jelentésének kikövetkeztetése. A tanuló megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol.

b) beszédképesség: A tanuló egyszerű közléseket fogalmaz meg, a jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol, kérdéseket tesz fel, eseményeket mesél el, megértési probléma esetén segítséget kér, részt vesz egyszerű párbeszédben, fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

c) olvasott szöveg értése: A tanuló jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas nyelvi szöveget elolvas, a szöveg lényegét megérti, a fontos információkat megtalálja, a lényegest a lényegtelenről elkülöníti, az ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti.

d) írásképesség: A tanuló jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír, egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz, ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetít, kb. 50 szavas szöveget ír, üzenetet, üdvözlőt, baráti levelet, jellemzést, beszámolót hoz létre.

11–12. évfolyam

A 11. évfolyamra már A1+ szintű nyelvtudással érkezik a második idegen nyelvből a tanuló, és célja az, hogy nyelvtudását tovább fejlessze. Középiskolai tanulmányai végére már rendelkezik bizonyos szintű tudással és tapasztalattal ahhoz, hogy nyelvtudását fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és –cserére, valamint valós kommunikációra, kapcsolatépítésre.

Ebben a szakaszban új témakörként jelenik meg a tudomány és technika, a kommunikáció, a többi témakörnél a különbséget a tanulási eredmények bővülése, árnyaltabbá válása jelenti.

Változatlanul fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulóknak második idegen nyelvből is képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott A2 szintet.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra. A listákban kizárólag az újonnan belépő elemek jelennek meg, melyek a 9-10. évfolyamokon meghatározottakra épülnek, azok további fejlesztését egészítik ki.

Nyelvi funkciók az orosz mint második idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon

(a zárójelben olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

11. évfolyam

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

- dolgok, személyek, állapotok azonosítása, megnevezés, leírás, magyarázat, emlékeztetés, tudósítás (Что это? - Это книга. // Кто это? - Это мальчик. // Кто здесь? - Здесь Анна Павловна. // Какой сегодня день? - Сегодня понедельник. // Не забудь/те дома учебник! - Ладно. Не забуду.// Тебе холодно? - Мне холодно.// Что ты знаешь о .../Расскажи/те мне о ... - Я знаю/слышал/читал, что.../ Мне кто-то рассказывал, что...)
- információkérés (Где школа? - Вот школа. Вот она. // Когда будет вечер? - Завтра, в понедельник. // Сколько тебе лет? - Мне 12 лет. // Расскажи/те о своей семье. - Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр. // Скажите, пожалуйста, как мне доехать до вокзала? - Вам надо ехать на метро и сделать пересадку в центре.// Какого цвета пальто ты носишь? - У меня коричневое пальто.// Где можно купить билеты в цирк? - В билетных кассах.)
- igenlő vagy nemleges válasz, információadás, válasz elutasítása (Это книга? - Да, это книга. // Это мальчик? - Нет, это девочка. / Что ты/Вы! Это кукла.// В классе есть новые ученики? - Нет, новых учеников нет.// Сколько человек было в зале? - Приблизительно 100-120. Никого не было в зале.)

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

- vélemény-nyilvánítás (Я думаю, что .../ Я считаю, что ... / По-моему ... / По мнению моей подруги/мамы ...// Я так думаю/считаю, потому что... /Во-первых,..., во-вторых...)
- állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika, szemrehányás, sajnálat (Тебе понравился/ понравилось/ась/ись...? /Как ты относишься к ...? /Как ты оцениваешь...? - Он/а молодец./ Я в восторге от ... / Я в ужасе от ... / Это было прекрасно/ ужасно./ Это безобразие. / Это возмутительно.)
- valaki igazának az elismerése, beismerés, bocsánatkérés, megbocsátás (Ты прав/а. / Совершенно верно. / Я согласен/согласна с тобой/с вами. / Не спорю.)
- állásfoglalás elvárása: véleménykérés, egyetértés iránti kérdés (Как ты думаешь? / Как Вы думаете?/ Какое твое мнение о .../ Как ты думаешь о .../ Что думает твоя подруга/мама о .../ Как ты относишься/вы относитесь к ...? / Расскажите своё мнение о ...)
- egyetértés, egyet nem értés, ellentmondás, ellenvetés, ellenvetés visszautasítása (Ты согласен/согласна?/ Вы согласны?/ Вы не против? - Правильно. / Совершенно верно. // Ну что ты! Этого не может быть. / Это не так. / Я не согласен с ... / Я против /Я возражаю против ... /Лучше было бы....)
- értékítélet: érdeklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés, semlegesség, érdektelenség: (Это хорошо? - Это хорошо./ Прекрасно! // Вы не хотели бы... /Вам не хочется...? - Я с удовольствием ... бы. // Вам не хочется...? - Нет, мне не хочется/ неохота. /Как хочешь. /Мне всё равно. /Мне без разницы..)
- érdeklődés: értékítélet, érdeklődési kör iránt (Тебе нравится эта музыка? - Да, очень. Да, конечно нравится.// Вам это приятно? - Нет, не очень.// Ты любишь мороженое? - Совсем не люблю./ Как ты относишься к...? - Мне это не интересно./ Ты интересуешься/вы интересуетесь физикой? - Меня это не интересует. Зато я интересуюсь музыкой.)
- modalitás: akarat, kívánság, bizonytalanság, képesség, szükségesség, kötelezettség, lehetőség, tiltás (Ты хочешь.../ можешь .../ умеешь...? - Да, конечно, хочу/ могу/

умею...// Можно мне войти? - Можно. /Пожалуйста.// Нельзя. //Я должен... Ты обязан .../ Нам приходится .../ Мне необходимо...)

- szándék, ígéret, terv (Какие у тебя планы на лето? - Я буду/ хочу ... / Я планирую/собираюсь ... // Что ты планируешь на завтра? - Мне хочется... // Я с удовольствием ... бы ...// Пообещай, что... - Я обещаю тебе ...)

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

- rokonszenv, együttérzés, sajnálkozás, ellenszenv (Жаль! Жалко! Очень жаль! Мне очень жаль, что...// Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. / Я его обожаю. //Он/а мне неприятен/на. / Я это терпеть не могу.)
- hála (Спасибо. Спасибо за .../ Благодарю за.../ Я очень благодарен/на тебе/вам за...)
- öröm, boldogság (Я рад/а./ Ой, как я рад/а! / Как хорошо, что ты здесь!/ Вот здорово!/ Как чудесно! /Я очень рад/а, что.../Какая радость, что...!/ Как я счастлив/а, что...!)
- elégedettség (Ладно. /Хорошо. / Молодец/молодцы. / Умница. / Всё хорошо. / Всё в порядке. /Всё нормально. /Вот и прекрасно. /Я доволен/довольна вами.)
- meglepetés (Надо же! / Как хорошо! / Как здорово! / Вот это да! / Вот это сюрприз! /Вот это новость! /Неужели это правда?!/Ты меня очень удивил/а./Ты доставил/а мне приятный сюрприз.)
- tanácsalanság (Что же мне делать? / Как мне быть?/ Посоветуй/ Дай совет, что мне ...)
- remény (Может быть завтра?/ А всё-таки.../ А вдруг.../ Я надеюсь, что ... /Есть надежда, что...)
- félelem (Я не боюсь собак. //Я боюсь, что... /Мне страшно.)
- bánat, elégedetlenség (Плохо, конечно, что он не пришёл. / Очень грустно/ Как жаль, что ...! /Мы очень жалеем, что... /Это что за ...?! Ну как же так! Что же это такое?! Это ужасно! Это безобразие! Я сержусь./Я возмущен/на, что...)
- unalom (Какай скучный .../Мне скучно./Какая скука!)
- fájdalom (У меня болит .../ Ой, как больно! /У меня сильные боли в ...)

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

- felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés, kívánság (Дайте мне, пожалуйста, карандаш.- Пожалуйста./Вот карандаш.// Откройте окно. - Ладно./ Попрошу вас выйти! - Хорошо./Будьте добры, передайте мне сумку! /Осторожно! - Спасибо за предупреждение./Осторожно, не упади! /Смотри, не урони книгу! /Помогите! /Помоги мне, пожалуйста,в .../Я бы хотел/а попросить ... - Давай я тебе помогу.)
- rendelés, reklamálás (А почему мне нельзя ...?/ Исправьте мне... /Поменяйте мне...- Хорошо. /Ладно./ Обязательно ...// Это невозможно. /И не проси.)
- figyelmeztetés, javaslat, tanács (Пойдём в кино? - Да, пойдём в кино! / Да, пойдём! / Давай./ Хочешь, я принесу журнал? - Я за. Я не против./Принести мне альбом? - Прекрасная мысль/идея. /Я предлагаю вам.../Есть идея пойти в../ Будь/те осторожен/ны!/Смотри не...)
- engedélykérés (Можно уйти? / Разрешите мне выйти? /Нельзя ли ...)
- engedély megadása, elutasítása (Можно. Конечно. Пожалуйста.// Нельзя./ Ни в коем случае./ Ни за что.)

- tanácskérés, tanácsadás (Посоветуй/ Дай совет, что мне .../Что мне делать?/Как мне быть?/Может быть, мне лучше ...)
- tiltás, felszólítás (Перестань!/ Здесь нельзя сидеть!/ Повтори!)
- ajánlat, kínálás, segítség felajánlása, meghívás (Я предлагаю вам.../Угощайтесь!/ Берите/Возьмите ...!/Не хотите ещё ...?/Вам помочь?/Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! / Приходите на вечеринку! - Спасибо. / Большое спасибо. / Спасибо за приглашение. / Приду/придём.)
- beleegyezés, elutasítás (Хорошо. Ладно. Согласен./Нет, ни за что./Ни в коем случае./Об этом речи быть не может!)

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

- kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogylét iránt és ezekre reagálás, bemutatás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés, telefonhíváskor bejelentkezés vagy bemutatkozás, levélben megszólítás (Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер!/ Познакомьтесь, это ... - Очень приятно познакомиться./ Как твои/ваши дела? - Всё в порядке.// Алло! Попросите, пожалуйста, Людю! Это говорит Анна. /Будьте добры Сергея!/Дорогая мама!/Уважаемый профессор!)
- kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánások, elbúcsúzás telefonbeszélgetésben vagy levélben (До свидания! Пока! До завтра! До встречи! // С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! - Спасибо./ Благодарю за .../ И тебе/вам того же желаю/ Крепко целую./ С приветом/ С уважением.)
- kapcsolattartás: bocsánatkérés, köszönet gratuláció, együttérzés, jókívánások és azokra reagálás (Извините, пожалуйста! - Ничего, ничего!// Спасибо. Спасибо тебе за... - Не за что! / Не стоит благодарности. Не сердись, что ...// С Новым годом!/С днём рождения!/Желаю здоровья, счастья, успехов!/ Будь/те здоров/ы!/Я тебе сочувствую.)

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

- párbeszéd: beszélési szándék jelzése (Я хотел/а бы сказать.../ Можно мне что-то сказать/ Разрешите мне сказать.../Я хочу тебя прервать./Можно мне добавить?)
- a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskérés, megerősítés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, felkérés lassabb, hangosabb beszédre, megkérés valaminek a lejegyzésére (Я понимаю. Понятно. Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. // Я правильно понял/а, что...? - Да, ты правильно понял/а. Всё понятно?//Запишите/Записывайте.)
- beszédet strukturáló elemek: körülírás, helyesbítés, felsorolás, példa megnevezése, témaváltás, összefoglalás, kijelentés lezárása (Точнее/Вернее.../Это скорее.../Кстати,.../Во-первых,...,во-вторых.../Например,.../К примеру.../Значит,.../В общем,.../В сущности.../По сути)

Nyelvi elemek és struktúrák az orosz mint második idegen nyelvre (a zárójelben olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

11. évfolyam

- létezés kifejezése: az 'Это' mutatószó (Это книга. Это мальчик.), nemek, élő/élettelen kategóriák (Он/она/оно. Вижу стол/мальчика.), 'есть' + alanyeset, 'нет' + birtokos eset. A létige múlt és jövő idejű alakjai.

- cselekvés kifejezése: az igei paradigma-rendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. Az igék múlt idejű alakjai. Az összetett jövő idő. A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben (Давай/те пойдём в ...) A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2. személyben (Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)!) A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 3. személyben. Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata (идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить). További mozgást jelentő igék. Mozgást jelentő igék igekötővel. Az igeszemlélet: folyamatos és befejezett igealakok. Az egyszerű jövő idő.

- birtoklás kifejezése: a birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. А чей birtokos kérdő névmás. A főnevek birtokos esete (книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. У меня есть...). A tagadás rendszerének tudatosítása (у меня нет.../ не было.../ не будет...) А сбой birtokos névmás Мамин, папин, медвежий А birtokos melléknevek felismerése

- térbeli viszonyok (направо, налево, прямо, на столе, в машине, в школу, на улицу А mozgás térben való leírása: иду по улице, поднимается по эскалатору о..., об..., по..., при..., напротив, навстречу)

- időbeli viszonyok (Сегодня. Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу. Летом, осенью, зимой, весной. Часто, всегда, никогда.) Az idő kifejezése (Сейчас 2 часа.) Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут первого, половины третьего Az idő kifejezés hivatalos formája. Вчера, сегодня, завтра Часто, всегда, никогда, весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год, до, после, через, ... (тому) назад. А dátum kifejezése (1): évszámok. А dátum kifejezése (2): нар, hónap, év. А dátum kifejezése (3) а когда kérdésre, до, после, через, ... назад, с утра до вечера, постоянно, без перерыва

- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek (1-100), sorszámnevek (1-10.), határozatlan számnevek (много, мало, несколько). Életkor kifejezése (Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет.) 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д. А körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек. Számnév + melléknév + főnév típusú szerkezetek: 5 новых учеников. А gyűjtőszámnevek.

- minőségi viszonyok А melléknevek neme, száma, ragozása. Melléknevek egyeztetése. А какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás а как kötőszóval. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста. Melléknevek vonzata: рад подарку, знаком с мной... Állapot kifejezése: Мне холодно, весело. Здесь жарко. Melléknevek fokozása: красивее, умнее, лучше, хуже, ближе, дальше... А melléknevek rövid alakja. Középfokú hasonlítás. А felsőfokú kiemelő szerkezet.

- modalitás (Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Хочу...) Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. А «мочь» és az «уметь» igék. (Можно-Нельзя Надо/нужно , Не надо/Не нужно , Хочу...)

- esetviszonyok А főnevek neme, többes száma, ragozása. А személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előljárószóval és azok nélkül (Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина.) Szabálytalan ragozású főnevek (человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра ...) Боже мой! Господи! Мам! Катя! Az «этот» mutató névmás. Határozatlan névmások, általánosító névmások

- logikai viszonyok (и, а, но, или, который, где, когда, потому что..., поэтому, или..., или... для того, то, ... то, ...)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- adott tématarományban megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- adott tématarományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

A 11–12. évfolyamon az orosz mint idegen nyelv tantárgy alapóraszám: 186 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Межличностные отношения в семье	16
Человек и общество	16
Школа	14
Путешествия, туризм	30
Экономика и финансы	18
Образ жизни	16
Мир труда	14
Свободное время, культура, развлечения	14
Окружающая среда	18
Наука и техника	18
Дополнительные темы	12
Összes óraszám:	186

Ajánlott témakörök 11. évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Межличностные отношения в семье	16 óra
Человек и общество	16 óra
Школа	14 óra
Путешествия, туризм	16 óra
Экономика и финансы	18 óra
Образ жизни	16 óra
Дополнительные темы	6 óra
Összesen:	102 óra

TÉMAKÖR: Межличностные отношения в семье

JAVASOLT ÓRASZÁM: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématarományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;

- összetett írott instrukciókat értelmez;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű, nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- véleményét, gondolatait, érzéseit egyre magabiztosabban fejezi ki a tanult nyelvi eszközökkel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre is reagál egyszerű célnyelvi eszközökkel, személyes vagy online interakciókban;
- üzeneteket ír;
- egyszerűen megfogalmazza személyes véleményét, másoktól véleményük kifejtését kéri, és arra reagál, elismeri vagy cáfolja mások állítását, kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;
- kifejez kérést, javaslatot, meghívást, kínálást és ezekre reagálást;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömet, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak vagy fordulatok magyarázatát kéri vagy visszakérdez;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról egyszerű nyelvi elemekkel;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: знакомства, семейные отношения, друзья
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: непосредственное окружение, место жительства
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: части дома / квартиры, мебель, бытовая техника
- Személyes témákhoz tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projekt (egyéni): családfa készítése, képekkel, szóbeli prezentációval (a folyamatos, összefüggő beszéd gyakorlására)
 - közeli és távoli rokonok, kedvenc rokonaim
 - érdekes családi történetek a múltból
- internetes kutató munka és csoportos projekt
 - családok az orosz nyelvű országokban, különbségek, hasonlóságok
 - нуклеарная семья, неполные семьи, расширенная семья, усыновленные дети
 - szerepek a családon belül
- Vitafórum

- pl. tinédzserek helyzete a családban: (Что больше всего раздражает подростков среди людей среднего возраста? Что больше всего раздражает людей среднего возраста насчёт подростков?)
- Szerepjáték:
 - pl. az orvosnál

TÉMAKÖR: Человек и общество

JAVASOLT ÓRASZÁM: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti a nem kizárólag ismert nyelvi elemeket tartalmazó, előszóban vagy digitális felületen elhangzó rövid szöveg tartalmát;
- értelmezi az életkorának megfelelő, előszóban vagy digitális felületen elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetét;
- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó, írott szövegekben megjelenő információkat;
- megérti a nem kizárólag ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid írott szöveg tartalmát;
- információt cserél, információt kér, információt ad.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: представители государственного сектора и государственной службы, туристы

A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные учреждения, рестораны, национальные и международные достопримечательности / городская жизнь / загородная жизнь

A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: входные билеты, анкеты, брошюры

A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные мероприятия, способы развлечения

A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: как давать указания, информацию

A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven:

хобби, развлечения, культура, путешествия, национальный и международный туризм

A közéleti tématarományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka, egyéni bemutatók
 - Mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
 - Mi szórakoztat minket?
- Vitakészség fejlesztése
 - vidéki-városi élet előnyei és hátrányai
 - 'mozik' – kellene még?
 - Klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?

- Íráskészség fejlesztése:
 - brossúrák, adalapok kitöltése
 - film/könyv - ajánló brossúra készítése
- egy orosz nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő - film megtekintése, megbeszélése
- egy rövid orosz novella órai feldolgozása

TÉMAKÖR: Школа

JAVASOLT ÓRASZÁM: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti a szintjének megfelelő, nonverbális vagy vizuális eszközökkel támogatott célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket;
- aktívan részt vesz az életkorának és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi alkotások közös előadásában;
- egyre magabiztosabban kapcsolódik be történetek kreatív alakításába, átfogalmazásába;
- felkészülést követően röviden, összefüggően beszél az adott tématarományhoz tartozó témákban;
- képet jellemez röviden, ismert nyelvi fordulatok segítségével, segítő tanári kérdések alapján;
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- egyénileg vagy társaival együttműködve, szóban, részben szóban vagy írásban projekt munkát, kiselőadást készít, s ezeket IKT-eszközök segítségével is meg tudja valósítani;
- a főbb szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- felismeri a főbb, életkorának megfelelő hangzó szövegtípusokat;
- megkülönbözteti a főbb, életkorának megfelelő írott szövegtípusokat;
- összetett írott instrukciókat értelmez;
- véleményét írásban, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazza, és arról írásban interakciót folytat;
- néhány szóból vagy mondatból álló jegyzetet készít írott szöveg alapján;
- egyszerű mondatokat összekapcsolva mond el egymást követő eseményekből álló történetet, vagy leírást ad valamilyen témáról;
- összekapcsolja az ismert nyelvi elemeket egyszerű kötőszavakkal (például: és, de, vagy);
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak vagy fordulatok magyarázatát kéri vagy visszakérdez;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és feladatmegoldás során;
- részt vesz szövegértést igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- részt vesz szövegalkotást igénylő nyelvórai tevékenységekben;

- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a feladat céljainak megfelelően alkalmazza.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школьный персонал
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: образовательные учреждения
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: изучаемые предметы
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: кружки, школьные праздники, школьные традиции, события, внеклассные возможности для изучения языка
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: обучение, внешкольное использование языка, общественные мероприятия, сохранение традиций
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: предметы, знание, цели изучения языка, профессиональная ориентация
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Egyéni kutatás és képes beszámoló:
 - régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanárai
 - a magyarországi és az oroszországi középiskola összehasonlítása
- Csoportmunka / projekt:
 - egy osztályprogram megtervezése
 - 'Az ideális iskola' jellemzői
- Internetes kutatómunka: - képes beszámoló
○ érdekes iskolák a világ különböző részeiben
- Vitafórum:
 - Hasznos-e az iskolai egyenruha?
 - Jó dolog-e a bentlakásos iskola?
 - Milyen a jó tanár?
- Íráskészség fejlesztése:
 - beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére
 - panaszkozó email írásai oroszországi barátomnak a sok házi feladatról

TÉMAKÖR: Путешествия, туризм

JAVASOLT ÓRASZÁM: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;

- megérti és értelmezi az egyszerű, az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: туристы, гиды
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: виды жилья, направления, достопримечательности;
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: памятники, экспонаты, проездные документы, транспортные средства, предметы, используемые во время путешествий, бланки, брошюры
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: отдых в Венгрии и за рубежом;
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: подготовка, планирование поездки, осмотр достопримечательностей
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: самоорганизованные путешествия и организованный отдых по путёвке, культурные различия
- Az utazás és turizmus tématarományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus tématarományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:
 - híres helyek, épületek bemutatása a célnyelvi országban
 - híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon
 - Lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven
 - 'Álomnyaralásom' részletes megtervezése
 - hogyan készüljünk fel egy külföldi utazásra – Checklist készítése
- Internetes kutatás
 - Érdekes, szokatlan szállások
 - Különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban
- Játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszéltek!
- Felmérés készítése az osztályban:
 - Ki melyik országot szeretné megismerni? Melyik a legnépszerűbb célpont?
 - Ki hol szeretne nyaralni? (Balaton? hegyvidék? stb.)
- Szituációs játék
 - szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés
 - 'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a turistacsoport'
- Panaszlevél vagy/és kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről

TÉMAKÖR: Экономика и финансы

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális gazdasági és pénzügyi témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megért és használ szavakat, szókapcsolatokat a célnyelvi, az életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb gazdasági és pénzügyi hírekkel, eseményekkel kapcsolatban;
- megérti és tájékozódásra használja a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi gazdasági és pénzügyi hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális gazdasági és pénzügyi hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókinccs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális gazdasági és pénzügyi hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Online videók megtekintése
 - gazdasági hírműsorok
 - aktuális gazdasági eseményekről szóló tudósítások
 - gazdasági riportok
- Szerepjáték
 - TV interjúkészítés egy vállalatvezetővel
- Internetes kutatómunka
 - egy aktuális gazdasági esemény előzményeiről, részletesebb információkról
 - szókinccsfejlesztés a vállalatok világához
- Nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv
 - a szalagcímek nyelvezete
 - az újságcikkek stílusa szerkezete

TÉMAKÖR: **Образ жизни**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **16 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématerületben;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- üzeneteket ír;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról bonyolultabb nyelvi elemekkel;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;
- kifejez érzéseket, például örömet, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;

- hétköznapi helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: каникулы
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: хобби
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: благосостояние, социальные отношения
- Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- prezentáció készítése:
 - Hobbik az orosz és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek
- Közvélemény kutatás:
 - érdeklődési körök, szokások, kulturális különbségek

TÉMAKÖR: **Дополнительные темы**

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megért és használ szavakat, szókapcsolatokat a célnyelvi, az életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel kapcsolatban;
- megérti és tájékozódásra használja a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Online videók megtekintése
 - hírműsorok
 - aktuális eseményekről szóló tudósítások
 - riportok
- Szerepjáték
 - 'néma' videókhoz szövegkészítés és eljátszás
 - TV interjúkészítés egy híres emberrel (pl. sportolóval)
- Internetes kutatómunka
 - egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról
 - szókincsfejlesztés a média világához

- Nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv
 - a szalagcímek nyelve
 - az újságcikkek stílusa szerkezete
 - különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében

A továbbhaladás feltételei

- a) hallott szöveg értése: A tanuló legyen képes kb. 100 szavas köznyelvi szövegben a fontos információt megérteni, lényegest a lényegtelenről elkülöníteni, a specifikus információt azonosítani, az ismeretlen nyelvi elemek jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni; köznyelvi beszélgetés /monológ szöveg lényegét megérteni.
- b) beszédkészség: A tanuló legyen képes köznyelven megfogalmazott kérdésekre egyszerű válaszokat adni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni, beszélgetésben a társalgást követni, értési ill. kifejezési probléma esetén segítséget kérni.
- c) olvasott szöveg értése: A tanuló legyen képes kb. 15 szavas köznyelvi szöveget elolvasni, a fontos információt megérteni, lényegest a lényegtelenről megkülönböztetni, a specifikus információt megtalálni, az ismeretlen nyelvi elemek jelentését a szövegből kikövetkeztetni; egyszerű /egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveget követni.
- d) íráskészség: A tanuló legyen képes kb. 100 szavas néhány bekezdésből álló szöveget írni, változatos kifejezésekkel és mondatszerkezetekkel gondolatait írott szöveggé rendezni, változatos közlésformákat (leírás, elbeszélés, jellemzés) használni.

12.évfolyam

Nyelvi funkciók az orosz mint második idegen nyelvre (a zárójelben olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

12.évfolyam

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

- dolgok, személyek, állapotok azonosítása, megnevezés, leírás, magyarázat, emlékeztetés, tudósítás (Что это? - Это книга. // Кто это? - Это мальчик. // Кто здесь? - Здесь Анна Павловна. // Какой сегодня день? - Сегодня понедельник. // Не забудь/те дома учебник! - Ладно. Не забуду.// Где ты живёшь? Кем он работает? Откуда они приехали? - Я живу в Будапеште. Он работает учителем. Они приехали из Англии.//.)
- információkérés (Где школа? - Вот школа. Вот она. // Когда будет вечер? - Завтра, в понедельник. // Сколько тебе лет? - Мне 12 лет. // Расскажи/те о своей семье. - Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр. //Сколько стоит шоколадка?- 200 форинтов// Скажите, пожалуйста, как мне доехать до вокзала? - Вам надо ехать на метро и сделать пересадку в центре.// Сколько учеников опоздало на урок? - Двое.)
- igenlő vagy nemleges válasz, információadás, válasz elutasítása (Это книга? - Да, это книга. // Это мальчик? - Нет, это девочка. / Что ты/Вы! Это кукла. // Сколько человек было в зале? - Не могу ответить. Спроси/те кого-нибудь другого. Обратись/обратитесь к ...)
- kognitív tartalmak kifejezése: tudás, nem tudás, ismerés, bizonyosság, bizonytalanság, feltételezés, kétely, érdeklődés kognitív tartalmak iránt: érdeklődés a tudás iránt (Ты знаешь,

где Борис Степанович? - Я знаю, где Борис Степанович./ Я не знаю. / Ой, я не знаю, где он сейчас. // Ты уверен/а, что это правильно? - Да, это совершенно правильно. //Ты помнишь, где...? - Не помню. /Не могу вспомнить.// Ты не скажешь, который час? - Приблизительно 2 часа. Часа два. Понятия не имею.// Знаешь ли ты, где/сколько/почему .../ Что ты знаешь/читал/слышал о.../ Откуда ты знаешь, что... - Я слышал/видел по радио/телевизору./Мне рассказывал/а папа/мама, что.../Я читал статью, в которой...)

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

- vélemény-nyilvánítás (Я думаю, что .../ Я считаю, что ... / По-моему ... / По мнению моей подруги/мамы ...// Я так думаю/считаю, потому что... /Во-первых,...,вторых...)
- állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika, szemrehányás, sajnálat (Тебе понравился/ понравилось/ась/ись...? /Как ты относишься к ...? /Как ты оцениваешь...? - Он/а молодец./ Я в восторге от ... / Я в ужасе от ... / Это было прекрасно/ ужасно./ Это безобразие. / Это возмутительно.)
- valaki igazának az elismerése, beismerés, bocsánatkérés, megbocsátás (Ты прав/а. / Совершенно верно. / Я согласен/согласна с тобой/с вами. / Не спорю.)
- állásfoglalás elvárása: véleménykérés, egyetértés iránti kérdés ((Как ты думаешь? / Как Вы думаете?/ Какое твое мнение о .../ Как ты думаешь о .../ Что думает твоя подруга/мама о .../ Как ты относишься/вы относитесь к ...? / Расскажите своё мнение о ...)
- egyetértés, egyet nem értés, ellentmondás, ellenvetés, ellenvetés visszautasítása (Ты согласен/согласна?/ Вы согласны?/ Вы не против? - Правильно. / Совершенно верно. // Ну что ты! Этого не может быть. / Это не так. / Я не согласен с ... / Я против /Я возражаю против ... /Лучше было бы...)
- értékítélet: érdeklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés, semlegesség, érdektelenség: (Это хорошо? - Это хорошо./ Прекрасно! // Вы не хотели бы... /Вам не хочется...? - Я с удовольствием ... бы. // Вам не хочется... - Нет, мне не хочется/ неохота Как хочешь. Мне всё равно. Мне без разницы..)
- érdeklődés: értékítélet, érdeklődési kör iránt (Тебе нравится эта музыка? - Да, очень. Да, конечно нравится.// Вам это приятно? - Нет, не очень.// Ты любишь мороженое? - Совсем не люблю./ Как ты относишься к...? - Мне это не интересно./ Ты интересуешься/вы интересуетесь физикой? - Меня это не интересует. Зато я интересуюсь музыкой.)
- modalitás: akarat, kívánság, bizonytalanság, képesség, szükségesség, kötelezettség, lehetőség, tiltás (Ты хочешь.../ можешь .../ умеешь...? - Да, конечно, хочу/ могу/ умею...// Можно мне войти? - Можно. /Пожалуйста.// Нельзя. //Я должен... Ты обязан .../ Нам приходится .../ Мне необходимо...)
- szándék, ígéret, terv (Ты хочешь пойти в кино? - Хочу. Обязательно пойду.// Какие у тебя планы на лето? - Я буду/ хочу ... / Я планирую/собираюсь ... // Что ты планируешь на завтра? - Мне хочется... // Я с удовольствием ... бы ...// Пообещай, что... - Я обещаю тебе ...)

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

- rokonszenv, együttérzés, sajnálkozás, ellenszenv (Жаль! Жалко! Очень жаль! Мне очень жаль, что...// Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. / Я его обожаю. //Он/а мне неприятен/на. / Я это терпеть не могу.)
- hála (Спасибо. Спасибо за .../ Благодарю за.../ Я очень благодарен/на тебе/вам за...)
- öröm, boldogság (Я рад/а./ Ой, как я рад/а! / Как хорошо, что ты здесь!/ Вот здорово! Как чудесно! Я очень рад/а, что.../Какая радость, что...!/ Как я счастлив/а, что...!)
- elégedettség (Ладно. Хорошо. / Молодец/молодцы. / Умница. / Всё хорошо. / Всё в порядке. /Всё нормально. /Вот и прекрасно. /Я доволен/довольна вами.)
- meglepetés (Надо же! / Как хорошо! / Как здорово! / Вот это да! / Вот это сюрприз! Вот это новость! Неужели это правда?!/Ты меня очень удивил/а./Ты доставил/а мне приятный сюрприз.)
- tanácsalanság (Что же мне делать? / Как мне быть?/ Посоветуй/ Дай совет, что мне ...)
- remény (Может быть завтра?/ А всё-таки.../ А вдруг.../ Я надеюсь, что ... Есть надежда, что...)
- félelem (Я не боюсь собак. //Я боюсь, что... /Мне страшно.)
- bánat, elégedetlenség (Плохо, конечно, что он не пришёл. / Очень грустно/ Как жаль, что ...! /Мы очень жалеем, что... /Это что за ...?! Ну как же так! Что же это такое?! Это ужасно! Это безобразие! Я сержусь./Я возмущен/на, что...)
- unalom (Какай скучный .../Мне скучно./Какая скука!)
- fájdalom (У меня болит .../ Ой, как больно! /У меня сильные боли в ...)

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

- felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés, kívánság (Дайте мне, пожалуйста, карандаш.- Пожалуйста./Вот карандаш.// Откройте окно. - Ладно./ Попрошу вас выйти!
- Хорошо./Будьте добры, передайте мне сумку! /Осторожно! - Спасибо за предупреждение./Осторожно, не упади! /Смотри, не урони
- книгу! /Помогите! /Помоги мне, пожалуйста,в .../Я бы хотел/а попросить ... - Давай я тебе помогу.)
- rendelés, reklamálás (А почему мне нельзя...?/ Исправьте мне... /Поменяйте мне...- Хорошо. /Ладно./ Обязательно ...// Это невозможно. /И не проси.)
- figyelmeztetés, javaslat, tanács (Пойдём в кино? - Да, пойдём в кино! / Да, пойдём! / Давай./ Хочешь, я принесу журнал? - Я за. Я не против./Принести мне альбом? - Прекрасная мысль/идея. /Я предлагаю вам.../Есть идея пойти в..! Будь/те осторожен/ны!/Смотри не...)
- engedélykérés (Можно уйти? / Разрешите мне выйти? /Нельзя ли ...)
- engedély megadása, elutasítása (Можно. Конечно. Пожалуйста.// Нельзя./ Ни в коем случае./ Ни за что.)
- tanácskérés, tanácsadás (Посоветуй/ Дай совет, что мне .../Что мне делать?/Как мне быть?/Может быть, мне лучше...)
- tiltás, felszólítás (Перестань!/ Здесь нельзя сидеть!/ Повтори!)
- ajánlat, kínálás, segítség felajánlása , meghívás (Я предлагаю вам.../Угощайтесь!/ Берите/Возьмите ...!/Не хотите ещё ...?/Вам помочь?/Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! / Приходите на вечеринку! - Спасибо. / Большое спасибо. / Спасибо за приглашение. / Приду/придём.)

- beleegezés, elutasítás (Хорошо. Ладно. Согласен./Нет, ни за что./Ни в коем случае./Об этом речи быть не может!)

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

- kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogylét iránt és ezekre reagálás, bemutatás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés, telefonhíváskor bejelentkezés vagy bemutatkozás, levélben megszólítás (Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер!/Познакомьтесь, это ... - Очень приятно познакомиться./ Как твои/ваши дела? - Всё в порядке.// Алло! Попросите, пожалуйста, Людю! Это говорит Анна. /Будьте добры Сергея!/Дорогая мама!/Уважаемый профессор!)
- kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánások, elbúcsúzás telefonbeszélgetésben vagy levélben (До свидания! Пока! До завтра! До встречи! // - С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! - Спасибо./ Благодарю за .../ И тебе/вам того же желаю/ Крепко целую./ С приветом/ С уважением.)
- kapcsolattartás: bocsánatkérés, köszönet gratuláció, együttérzés, jókívánások és azokra reagálás (Извините, пожалуйста! - Ничего, ничего!// Спасибо. Спасибо тебе за... - Не за что! / Не стоит благодарности. Не сердись, что ...// С Новым годом!/С днём рождения!/Желаю здоровья, счастья, успехов!/ Будь/те здоров/ы!/Я тебе сочувствую.)

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

- párbeszéd: beszélési szándék jelzése (Я хотел/а бы сказать.../ Можно мне что-то сказать/ Разрешите мне сказать.../Я хочу тебя прервать./Можно мне добавить?)
- a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskérés, megerősítés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, felkérés lassabb, hangosabb beszédre, megkérés valaminek a lejegyzésére (Я понимаю. Понятно. Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. // Я правильно понял/а, что...? - Да, ты правильно понял/а. Всё понятно?//Запишите/Записывайте)
- beszédet strukturáló elemek: körülírás, helyesbítés, felsorolás, példa megnevezése, témaváltás, összefoglalás, kijelentés lezárása (Точнее/Вернее.../Это скорее.../Кстати,.../Во-первых,..., во-вторых.../Например,.../К примеру.../Значит,.../В общем,.../В сущности.../По сути)

Nyelvi elemek és struktúrák az orosz mint második idegen nyelvre a 12. évfolyamon

(a zárójelben olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

12. évfolyam

- létezés kifejezése: az 'Это' mutatószó (Это книга. Это мальчик.), nemek, élő/élettelen kategóriák (Он/она/оно. Вижу стол/мальчика.), 'есть' + alanyeset, 'нет' + birtokos eset. A létige múlt és jövő idejű alakjai.
- cselekvés kifejezése: az igei paradigma-rendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. Az igék múlt idejű alakjai. Az összetett jövő idő. A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben: Давай/те пойдём в ... A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz.

2. személyben: Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)! A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 3. személyben. Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить. További mozgást jelentő igék. Mozgást jelentő igék igekötővel. Az ige szemlélet: folyamatos és befejezett igealakok. Az egyszerű jövő idő. *A feltételes mód használata. Az ige párok tudatosítása: говорить/сказать, давать/дать, садиться/сесть... Cselekvő melléknévi igenevek. Szenvedő melléknévi igenevek. A szenvedő szerkezet. A határozói igenév.*

- birtoklás kifejezése: a birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. A чей birtokos kérdő névmás. A főnevek birtokos esete (книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. / У меня есть...). A tagadás rendszerének tudatosítása (у меня нет.../ не было.../ не будет...) A свой birtokos névmás, мамин, папин, медвежий. A birtokos melléknévek felismerése.

- térbeli viszonyok (направо, налево, прямо, на столе, в машине, в школу, на улице) A mozgás térben való leírása: иду по улице, поднимается по эскалатору о..., об..., по..., при..., напротив, навстречу) *A mozgás térben való leírása: иду по улице, поднимается по эскалатору.*

- időbeli viszonyok (Сегодня. Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу. Летом, осенью, зимой, весной. Часто, всегда, никогда.) Az idő kifejezése (Сейчас 2 часа.) Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут первого, половины третьего Az idő kifejezés hivatalos formája. Вчера, сегодня, завтра. Часто, всегда, никогда. Весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год. До, после, через, ... (тому) назад A dátum kifejezése (1): évszámok. A dátum kifejezése (2): nap, hónap, év. A dátum kifejezése (3) a когда kérdésre (До, после, через, ... назад, с утра до вечера, постоянно, без перерыва, После того, как... Перед тем, как... Прочитав книгу... Читая книгу...)

- függő beszéd (Он сказал, что... Он спросил, сколько/где/почему ... Он поспросил, чтобы... Он спросил, есть ли ...)

- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek (1-100), sorszámnevek (1-10.), határozatlan számnevek (много, мало, несколько). Életkor kifejezése (Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет.) 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д. A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек, Számnév + melléknév + főnév típusú szerkezetek: 5 новых учеников. A gyűjtőszámnevek. *Melléknévi alakú határozatlan számnevek (многое)*

- minőségi viszonyok - A melléknevek neme, száma, ragozása. Melléknevek egyeztetése. A какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Hátravetett jelzős szerkezetek (человек высокого роста). Melléknevek vonzata (рад подарку, знаком со мной...) Állapot kifejezése (Мне холодно, весело. Здесь жарко). Melléknevek fokozása: красивее, умнее, лучше, хуже, ближе, дальше ... A melléknevek rövid alakja. Középfokú hasonlítás. A felsőfokú kiemelő szerkezet.

- modalitás (Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Хочу...) A мочь és az уметь igék. (Можно-Нельзя Надо/нужно-Не надо/Не нужно Хочу... *Собираюсь... Должен, Приходится..., Обязан..., Мне хочется. Нам неохота... Если бы...*)

- esetviszonyok A főnevek neme, többes száma, ragozása. A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előjárószóval és azok nélkül (Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина.) Szabálytalan ragozású főnevek (человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...) Боже мой! Господи! Мам! Катя! Az «этот» mutató névmás. Határozatlan névmások Általánosító névmások *Tagadó névmások A себя visszaható névmás. A mutató névmás. A singularia/pluralia tantum egyes eseteinek tudatosítása: мебель, посуда, очки, ножницы, каникулы*

- logikai viszonyok (и, а, но, или, который, где, когда, потому что..., поэтому, или..., или... для того, то, ... то, ... , хотя..., несмотря на..., благодаря тому что)

Ajánlott témakörök 12. évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Мир труда	14 óra
Путешествия, туризм	14 óra
Свободное время, образование, развлечения	14 óra
Окружающая среда	18 óra
Наука и техника	18 óra
Дополнительные темы	6 óra
Összesen:	84 óra

TÉMAKÖR: Мир труда

JAVASOLT ÓRASZÁM: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématarományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- összetett írott instrukciókat értelmez;
- kommunikációt kezdeményez a munka témájában, a beszélgetést követi, bonyolultabb nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- véleményét, gondolatait, érzéseit egyre magabiztosabban fejezi ki a tanult nyelvi eszközökkel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédshándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre is reagál egyszerű célnyelvi eszközökkel, személyes vagy online interakciókban;
- üzeneteket ír;
- egyszerűen megfogalmazza személyes véleményét, másoktól véleményük kifejtését kéri, és arra reagál, elismeri vagy cáfolja mások állítását, kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak vagy fordulatok magyarázatát kéri vagy visszakérdez;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról egyszerű nyelvi elemekkel;
- alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: профессии, коллегиальные отношения, коллеги
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: рабочее окружение, место работы
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: техника, мебель, инструменты в бюро, на фирме
- Személyes témákhoz tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projekt (egyéni): képekkel, szóbeli prezentációval (a folyamatos, összefüggő beszéd gyakorlására)
 - ideális munkahely leírása
- internetes kutató munka és csoportos projekt
 - cégek az orosz nyelvű országokban
 - szerepek a munkahelyen
- Vitafórum
 - pl. foglalkozások népszerűsége a célnyelvi országban és Magyarországon
- Szerepjáték:
 - pl. a főnöknél

TÉMAKÖR: Путешествия, туризм

JAVASOLT ÓRASZÁM: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az egyszerű, az adott tématarományhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: туристы, гиды
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: виды жилья, направления, достопримечательности;
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: памятники, экспонаты, проездные документы, транспортные средства, предметы, используемые во время путешествий, бланки, брошюры
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: отдых в Венгрии и за рубежом;
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: подготовка, планирование поездки, осмотр достопримечательностей

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: самоорганизованные путешествия и организованный отдых по путёвке, культурные различия
- Az utazás és turizmus témartományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus témartományban.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban:
 - híres helyek, épületek bemutatása a célnyelvi országban
 - híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon
 - Lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven
 - 'Álomnyaralásom' részletes megtervezése
 - hogyan készüljünk fel egy külföldi utazásra – Checklist készítése
- Internetes kutatás
 - Érdekes, szokatlan szállások
 - Különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban
- Játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszéltek!
- Felmérés készítése az osztályban:
 - Ki melyik országot szeretné megismerni? Melyik a legnépszerűbb célpont?
 - Ki hol szeretne nyaralni? (Balaton? hegyvidék? stb.)
- Szituációs játék
 - szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés
 - 'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a turistacsoport'
- Panaszlevél vagy/és kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről

TÉMAKÖR: Свободное время, образование, развлечения

JAVASOLT ÓRASZÁM: 14 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- kiemel, kiszűr konkrét információkat a nyelvi szintjének megfelelő, élőszóban vagy digitális felületen elhangzó szövegből, és azokat összekapcsolja más iskolai vagy iskolán kívül szerzett ismereteivel;
- értelmez egyszerű szórakoztató és ismeretterjesztő kisfilmeket;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó, írott szövegekben megjelenő információkat;
- összetett írott instrukciókat értelmez;
- érdeklődése erősödik a célnyelvi irodalmi alkotások iránt;
- rövid szövegek írását igénylő kreatív munkát hoz létre önállóan;
- üzeneteket ír;
- a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget felhasználja szórakozásra és ismeretszerzésre;
- a tanórán kívüli játékos nyelvtanulási lehetőségeket felismeri, és azokat használja;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmakkal;
- felhasználja a célnyelvet szórakozásra és élményalapú játékos nyelvtanulásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő orosz nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és élményalapú játékos nyelvtanulás céljára.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Internetes kutatómunka
 - külföldi fesztiválok bemutatása, értékelése
 - érdekes kiállítások, múzeumok
- Egy orosz nyelvű film közös megtekintése megbeszélése
- Kedvenc filmem bemutatása oroszul
- Egy tudásszintnek megfelelő könnyített olvasmány elolvasása

TÉMAKÖR: **Окружающая среда**

JAVASOLT ÓRASZÁM: **18 óra**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématarományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- üzeneteket ír;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: животные, растения
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природа
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: стихийные бедствия
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: охрана природы, охрана животных, содержание домашних животных
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природные явления, погода
- Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka egyénileg, (prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása)
 - magyarországi állatkertek és lakóik
 - az árvizek pusztításai Magyarországon és a világban
 - lakóhelyem, környezetem

- internetes kutatás – szófelhő
 - milyen állatok élnek Oroszországban?
 - hol van a legtöbb földrengés és működő vulkán a világban?
- az időjárás különbségei Oroszországban és Magyarországon
- játék
 - állat barkochba
 - kvíz/keresztrejtvény

TÉMAKÖR: Наука и техника, коммуникация

JAVASOLT ÓRASZÁM: 18 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projekt munkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projekt munkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- az adott témakörben értelmez nyelvi szintjének megfelelő hallott és írott célnyelvi szövegeket kevésbé ismert témákban és szövegtípusokban is;
- az adott témakörben szóban és írásban létrehoz szövegeket különböző szövegtípusokban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: основные предметы, используемые обычными людьми, мобильные телефоны, компьютеры, интернет
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: использование технологий в повседневной жизни, использование технологий для учебы или работы
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: интернет, социальные сети
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika témakörében.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben...
 - a közlekedést
 - a házimunkát
 - az oktatást?
 - a kommunikációt?
- Internetes kutatómunka és prezentáció
 - a világ legfontosabb találmányai
 - a kommunikáció fejlődése az utóbbi 20 évben
 - a tudományos élet „fáklyavívői” a történelem folyamán
- Vitafórum
 - az internet jövője
 - Mire jó a virtuális valóság?
 - a közösségi oldalak előnyei és hátrányai

- Haladás-e minden változás?

TÉMAKÖR: **Дополнительные темы**

JAVASOLT ÓRASZÁM: 6 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megért és használ szavakat, szókapcsolatokat a célnyelvi, az életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel kapcsolatban;
- megérti és tájékozódásra használja a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Filmek megtekintése
 - hírműsorok
 - aktuális eseményekről szóló tudósítások
 - riportok
- Szerepjáték
 - TV interjúkészítés egy híres emberrel (pl. egy közéleti személyiséggel)
- Internetes kutatómunka
 - egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról
 - szókincsfejlesztés a média világához